

СМБ – Секция “Изток”
ВЕЛИКДЕНСКО МАТЕМАТИЧЕСКО СЪСТЕЗАНИЕ – 24.04.2010
7 клас

Времето за решаване е 120 минути.

Регламент : Всяка задача от 1 до 20 има само един правилен отговор от четири възможни (отбелязани с а), б), в), г)) . За задачи 21,22 и 23 трябва да бъдат записани само отговорите, а задачи 24 и 25 трябва да бъдат подробно решени. Задачите от 1 до 5 се оценяват с по 1 точка; задачи от 6 до 15 – с по 2 точки; задачи от 16 до 20 – с по три точки; задачи 21, 22 и 23 – с по 5 точки; задачи 24 и 25 – с по 10 точки.

Неправилни решения и задачи без отговор се оценяват с 0 точки.

Организаторите Ви пожелават успех !

Име.....училище.....град.....

1. Да се приведе в нормален вид израза $(x + y).x - (x^2y + xy^2) : (-x) - 2xy$:

- а) $x + y$ б) $x^2 + 1$ в) $x + y^2$ г) $x^2 + y^2$

2. При коя стойност на a нормалния многочлен, тъждествен на $(x^2 + x - 1)(x - a)$ не съдържа x^2 ?

- а) 0   б) 1   в) -1   г) 2

3. Всички решения на неравенството $5 - x \leq 0$ могат да се запишат във вида:

- а) $x \in (-\infty; 5]$ б) $x \in (-\infty; -5)$ в) $x \in [5; +\infty)$ г) $x \in (5; +\infty)$

4. Два триъгълника са ВИНАГИ еднакви, когато имат равни:

- а) по два ъгъла   б) по три ъгъла   в) по две страни и ъгъл   г) по три страни

5. Кое от посочените числа НЕ Е решение на неравенството $\frac{x-4}{5} - \frac{3-x}{-2} < 1$.

- а) 3   б) 1   в) 0   г) - 2

6. Даден е многочленът $4x^2 + 4xy + y^2 - 4$. Кой от посочените изрази е негов множител?

- а) $2x + y + 4$ б) $2x + y - 2$ в) $2x - y + 2$ г) 2

7. В $\triangle ABC$ точка $P \in AC$, $AB = BP = PC$ и $\angle PBC = 38^\circ$. Намерете $\angle ABC$.

- а) 66° б) 82° в) 104° г) 36°

8. Кое е вярното твърдение?

- а) $(-2)^3 < -2^5$ б) $10\% \text{ от } 5 > 5\% \text{ от } 10$ в) $|5 - 8| - |-5 - 8| = -10$ г) $0 > |-1|$

9. Симетралата на страната АВ в правоъгълния $\triangle ABC$ ($\angle ACB = 90^\circ$) пресича ВС в точка Р, така че $AC = CP$. $\angle ABC$ е равен на:

- а) 30° б) 20° в) $22^\circ 30'$ г) 15°

10. Кои са решенията на уравнението $x^{12} - x^8 - x^4 + 1 = 0$.

- а) 1 и 2   б) - 1 и 1   в) - 1   г) 1

11. Да се намери броят на целите стойности на параметъра a , за които уравненията $ax^2 + 2a + 3 = 0$ и $x^2 - x + 2 = (1 - x)^2$ са равносилни.

- а) 0   б) 1   в) 2   г) 4

12. Външните ъгли на триъгълник се отнасят както 4 : 3 : 2. Най-големият вътрешен ъгъл на триъгълника е равен на:

- а) 80° б) 90° в) 100° г) 110°

13. Множеството на решенията на неравенството $4x^2 - 4x + 1 \leq 0$ е:

- а) $\left(-\infty, -\frac{1}{2}\right)$ б) $\left(-\infty, \frac{1}{2}\right) \cup \left(\frac{1}{2}, \infty\right)$ в) $\frac{1}{2}$ г) $(-\infty, +\infty)$

14. Даден е $\triangle ABC$. Ъглополовящите на външните ъгли при върховете А и В се пресичат в точка D. Да се намери големината на $\angle ADB$, ако $\angle ACB = 80^\circ$.

- а) 50° б) 100° в) 40° г) 80°

15. Намерете решението на уравнението $|6x - 2| = |5x - 9|$.

- а) - 7   б) 1 и 7   в) 2 и - 1   г) - 7 и 1

16. Дължината, широчината и височината на правоъгълен паралелепипед са съответно 4 см, π см и 9 см, а числата, изразяващи обема на паралелепипеда и повърхнината на дадено кълбо са равни. Тогава обемите на паралелепипеда и кълбото се отнасят както:

- а) 3 : 1   б) 2 : 1   в) 1 : 1   г) 1 : 2

17. На празното място в редицата от уравнения $3x + 2 = 5$, $4x + 3 = 7$, $7x + 3 = 10$, ... може да бъде поставено уравнението:

- а) $3x + 5 = 10$ б) $6x + 5 = 11$ в) $5x + 6 = 13$ г) $8x + 2 = 12$

18. Върху страната АВ на равностранния триъгълник ABC са взети точки Р и Q, такива че $AP = BQ$ и

$AP < \frac{AB}{2}$. Ако правата CP дели $\angle ACQ$ в отношение 1 : 2, то $\angle AQC$ е равен на:

- а) 30° б) 45° в) 60° г) 75°

19. Ако $a > b$, кое от неравенствата е винаги вярно?

- а) $a + 6 > b - 6$ б) $-3a > -3b$ в) $a - 1 > b + 1$ г) $2a - 1 > 2b$

20. Моторна лодка тръгва от речно пристанище и изминава разстоянието от А до В и обратно за 5 часа. Намерете разстоянието между А и В, ако скоростта на лодката в спокойни води е 15 км/ч, а на течението – 3 км/ч.

- а) 45 км   б) 36 км   в) 28 км   г) 60 км

21. Даден е триъгълник ABC, в който $AC > BC$. Симетралата на АВ пресича AC в точка Р. Ако $BP \perp AC$ и $2PC = BC$, намерете ъглите на триъгълника.

22. От два града, разстоянието между които е 135 км, тръгват едновременно два автомобила. Единият автомобил се движи с 72 км/ч, а другият – с 63 км/ч. След колко часа разстоянието между тях ще бъде 45 км?

23. За коя стойност на параметъра k уравнението $11k - x = 1 - kx$ е равносилно на уравнението

$$\frac{\left(x + \frac{1}{2}\right)^2}{2} + \frac{5x^2 - 16x}{6} = 2 + \frac{\left(\frac{1}{2} - 2x\right)^2 + \frac{1}{8}}{3}$$

24. Да се докаже, че средното аритметично на третите степени на три последователни цели числа се дели на три (средното аритметично на три числа е равно на техния сбор, разделен на три).

25. Даден е триъгълник $\triangle ABC$ с височина CH ($H \in AB$) и ъглополовяща AP ($P \in BC$), пресичащи се в точка D.

- а) намерете големината на $\angle BAC$, ако $\angle ABC = 50^\circ$ и $CD = CP$;
б) ако $AP = CH$ и права през D, успоредна на АВ пресича AC в точка Q като $QC = 2 \cdot QA$, докажете, че $\triangle ABC$ е равностранен.

Решение на 24 задача:

Нека числата са $n-1$, n и $n+1$.

Тогава

$$\begin{aligned} (n-1)^3 + n^3 + (n+1)^3 &= \\ &= n^3 - 3n^2 + 3n - 1 + n^3 + 3n^2 + 3n + 1 = \\ &= 3n^3 + 6n = 3n(n^2 + 2) \end{aligned} \quad \text{3 т.}$$

Средното аритметично на трите числа е равно на:

$$\frac{(n-1)^3 + n^3 + (n+1)^3}{3} = \frac{3n(n^2 + 2)}{3} = n(n^2 + 2) \quad \text{2 т.}$$

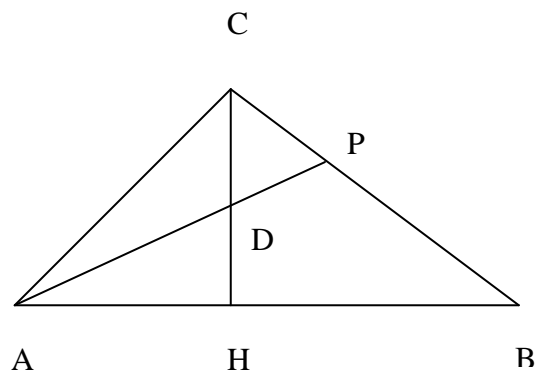
Трябва да се докаже, че $n(n^2 + 2)$ се дели на 3, но $n(n^2 + 2) = n(n^2 + 2 - 1 + 1) = n(n^2 - 1 + 3) = n(n^2 - 1) + 3n = (n-1)n(n+1) + 3n$; $(n-1)n(n+1)$ се дели на 3 и $3n$ се дели на 3 $\Rightarrow$ средното аритметично на числата $n-1$, n и $n+1$ се дели на 3. 5 т.

10 точки

Решение на 25 задача:

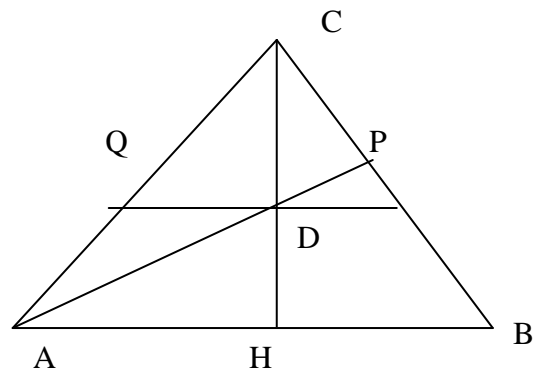
а) $\angle ABC = 50^\circ \Rightarrow \angle BCH = 40^\circ$
 $CD=CP \Rightarrow \angle CDP = \angle DPC = 70^\circ$
 $\angle ADH = \angle CDP = 70^\circ \Rightarrow \angle HAD = 20^\circ$
 $\angle BAC = 2 \cdot \angle HAD = 40^\circ$

4 точки

б)

$AP = CH$ $QC = 2 \cdot QA$
 $\angle CAP = \angle PAB$
 $\angle HAD = \angle ADQ$
 $\Rightarrow \triangle AQD$ ($AQ = QD$)
 $\angle QDC = 90^\circ$ $QD \parallel AB$
 $\triangle QDC$ $CQ = 2 \cdot QA = 2 \cdot QD \Rightarrow$
 $\angle QCD = 30^\circ \Rightarrow$
 $\angle CQD = \angle CAB = 60^\circ$

$\triangle ADC$ - равнобедрен $\Rightarrow AD = DC$ (1) $DH = DP$ (2) $\angle ADH = \angle CDP$ - връхни (3) $\Rightarrow \triangle AHD \cong \triangle PDC \Rightarrow \angle APC = 90^\circ \Rightarrow AP$ е височина и ъглополовяща $\Rightarrow \triangle ABC$ е равнобедрен, но $\angle CAB = 60^\circ \Rightarrow \triangle ABC$ е равностранен.

6 точки

О т г о в о р и

Име.....

Училище.....

град.....

Зад. №	отг.	отг.	отг.	отг.
1	а	б	в	г
2	а	б	в	г
3	а	б	в	г
4	а	б	в	г
5	а	б	в	г

Брой верни отговори.....5.....х 1 точка

Зад. №	отг.	отг.	отг.	отг.
6	а	б	в	г
7	а	б	в	г
8	а	б	в	г
9	а	б	в	г
10	а	б	в	г
11	а	б	в	г
12	а	б	в	г
13	а	б	в	г
14	а	б	в	г
15	а	б	в	г

Брой верни отговори.....10.....х 2 точки

Зад. №	отг.	отг.	отг.	отг.
16	а	б	в	г
17	а	б	в	г
18	а	б	в	г
19	а	б	в	г
20	а	б	в	г

Брой верни отговори.....5.....х 3 точки

Зад.№	Резултат	точки
21	45°,75°,60°	5
22	40 мин или 1 час и 20 мин	5
23	к = 3	5

Зад.№	точки
24	10
25	10

Общ брой точки

75

Проверил:.....

Б л а н к а   з а   о т г о в о р и

Име..... Училище..... град.....

Зад. №	отг.	отг.	отг.	отг.
1	а	б	в	г
2	а	б	в	г
3	а	б	в	г
4	а	б	в	г
5	а	б	в	г

Брой верни отговори.....х 1 точка

Зад. №	отг.	отг.	отг.	отг.
6	а	б	в	г
7	а	б	в	г
8	а	б	в	г
9	а	б	в	г
10	а	б	в	г
11	а	б	в	г
12	а	б	в	г
13	а	б	в	г
14	а	б	в	г
15	а	б	в	г

Брой верни отговори.....х 2 точки

Зад. №	отг.	отг.	отг.	отг.
16	а	б	в	г
17	а	б	в	г
18	а	б	в	г
19	а	б	в	г
20	а	б	в	г

Брой верни отговори.....х 3 точки

Зад.№	Резултат	точки
21		
22		
23		

Зад.№	точки
24	
25	

Общ брой точки

Проверил:.....